

Evalueringsrapport av Erfaringskonsulentordningen (EK) i LFB

Gjennomført av

Arbeidsutvalg for EK-ordningen 2024-2025

Innhold

EVALUERINGSRAPPORT AV ERFARINGSKONSULENTORDNINGEN (EK) I LFB	1
1. INNLEDNING	3
FORMÅL MED EVALUERINGEN	3
2. EVALUERINGSPROSESSEN	5
HISTORIKK	6
MEDLEMMENES TILBAKEMELDINGER	7
OPPSUMMERT TILBAKEMELDINGER	11
ERFARINGER OG INNSPILL FRA ADMINISTRASJONEN	13
GJENNOMGANG AV KURS- OG INFORMASJONSMATERIELL	14
3. UTVALGETS EVALUERING AV KURSINNHold GRUNNKURS	18
OPPSUMMERING	25
4. FORSLAG TIL ENDRINGER	27
4.1 UTVALGETS FORSLAG KURS 1	29
4.2 UTVALGETS FORSLAG TIL KURS 2	31
4.3 UTVALGETS FORSLAG ETTER KURS 1 OG 2, «ERFARINGSSAMLINGER»	31
4.4 OPPSUMMERING FORSLAG TIL ENDRINGER	32
5. KONKLUSJON	35
VEDLEGG 1: RESULTATER FRA UNDERSØKELSE: MEDLEMMER I LFB	38
VEDLEGG 2: RESULTATER FRA UNDERSØKELSE: EK	40

1. Innledning

I denne rapporten har et utvalg medlemmer fra LFB inklusive administrasjon og styret gjennomgått tilgjengelige dokumentasjon i forbindelse med kursing av erfaringskonsulenter etter gitt mandat fra styret. Utvalget har også vært i samtale med erfaringskonsulenter, og innhentet erfaringskonsulenters og medlemmers erfaring med ordningen gjennom en spørreundersøkelse, samt mottatt øvrige innspill til videre utvikling av ordningen. I denne rapporten gjennomgås og evalueres kursmateriell, samt forslag til kurs og samlinger videre. Rapporten avsluttes med oppsummerende evaluering.

Formål med evalueringen

Formålet med evaluering av EK ordningen har handlet om å se på tidligere og nåværende erfaringer, både knyttet til det å være erfaringskonsulent, oppfølging, kursing og så videre, samt gjøre vurderinger knyttet til hva som har fungert og ikke. På landsmøtet i mai 2024 ble styret gitt mandat til å sette ned et utvalg medlemmer som skulle evaluere ordningen, samt komme med innspill til hva som bør, og kan endres for at ordningen skal kunne fungere optimalt, og til beste for erfaringskonsulentene.

Utvalget fikk mandat til å undersøke og vurdere:

1. Hvilken type oppdrag skal løses av hvem
2. Opplæringsprogrammet
3. Rekruttering
4. Oppfølging av EK konsulenter
5. Fordeling av oppdragene
6. Honorering
7. Andre måter å ivareta erfaringsformidling
8. Vurdere navneendring
9. Aldersgrensen for konsulenter
10. Kvalitetssikre EK-ordningen

11. Ta kontakt og undersøk behovet fra samarbeidspartnere (barneverntjenester, direktoratet o.l) ift.erfaringskompetanse. Kan bruke sosiale medier også. Hva trenger feltet?

Utvalget har bestått av tidligere og nåværende erfaringskonsulenter, styremedlemmer og administrasjon, totalt 6 personer. Noen har vært aktive i LFB lenge, mens andre har kommet til de senere årene. Denne rapporten er utarbeidet av dette utvalget, med det mandatet styret har gitt. Evaluering av EK-ordningen startet høsten 2024, og ble ferdigstilt våren 2025. Totalt ble det avholdt 9 møter i arbeidsgruppen, fordelt på mindre grupper og felles møter.

Først vil vi beskrive hvordan vi har gått frem i evalueringsprosessen, deretter ta for oss historikk, tilbakemeldinger fra medlemmer, erfaringskonsulenter og administrasjonen. Deretter gjennomgår vi innholdet i tilgjengelig kursmateriell og drøfter dette, før vi kommer med forslag til endringer, både av kursinnhold og andre måter å formidle erfaring på.

Avslutningsvis følger oppsummering og konklusjon av arbeidet.

2. Evalueringsprosessen

Utvalget møttes fulltallig første gang oktober 2024. På dette møtet ble det valgt en leder og en nestleder, som skulle ha det overordnede ansvaret med å holde «trådene samlet». Det ble i dette møtet enighet om en to-delning der noen skulle rette blikket mot hva som foreligger av tilgjengelig kursmateriell, mens de andre skulle rette fokus til medlemmene og innhente erfaringer, tanker og tilbakemeldinger fra medlemmene.

Denne gruppa utarbeidet en spørreundersøkelse som ble sendt ut til medlemmer og erfaringskonsulenter via sosiale medier og på e-post. Det kom inn totalt 41 svar. Allerede her ante vi en utfordring med å få inn nok tilbakemeldinger, som kunne danne grunnlag for meninger / innspill for en stor gruppe.

Opplæringsmaterialet ble gjennomgått på en strukturert måte ved først å skille mellom det som var beregnet på henholdsvis grunnkurs og kurs 2. Det ble foretatt en grundig gjennomgang av materialet for grunnkurs da dette var mest omfattende, mens kursmaterialet for kurs 2 var i mindre omfang, og i tillegg vanskelig å få tak i da det var noe «spredd».

Spørreundersøkelsen ble sendt ut i to omganger for å få tak i flest mulig svar og tilbakemeldinger. De som arbeidet med denne systematiserte svarene og forslagene som kom inn, *se vedlegg 1 og 2*.

Utvalget hadde jevnlig treff gjennom høsten for status og oppdatering, før vi endelig i februar kunne samle oss om en felles rapport for gjennomgang og oversendelse til styret.

Historikk

De første erfaringskonsulentene i LFB kan vi relatere tilbake til 90-tallet da LFB ble opprettet, av medlemmer med erfaring fra barnevernet, og som ønsket å bidra til endring på samfunns- og politisk nivå. Etter hvert ble ordningen som erfaringskonsulent satt i system, blant annet i form av opplæring og workshops. Tidspunktet for når de første kursene om hvordan utføre oppdrag, og hvordan være erfaringskonsulent startet, har det derimot vært utfordrende for utvalget å få tak i. Av tilgjengelig kursmateriell og tilbakemeldinger fra medlemmer vi har vært i kontakt med kan vi anta at de første organiserte kursene var omkring 2008-2010.

LFB fikk, og får også i dag mange henvendelser både om å holde foredrag og å delta i ulike referansegrupper, samt komme med innspill på ulike høringsforslag. Organisasjonen erfarte tidlig at de som hadde åpnet opp om sin personlige historie angret. De satt eksempelvis igjen med en dårlig følelse, og erfaringer man trodde var bearbeidet blusset opp og krevde ny oppfølging. Noen ble i etterkant også redd for å ha utlevert for mye av sin historie.

Selv om man observerte at de personlige historiene gjorde inntrykk og kunne skape følelser og engasjement hos lyttere/tilskuere så var ikke dette 1) forsvarlig for erfaringskonsulenten og 2) følelser førte ikke til endring. LFB innførte relativt raskt at de som skulle uttale seg på vegne av, og i regi LFB snakket på generelt grunnlag.

Man kunne velge å være noe privat, mens tematikken personlige grenser ble tematisert og løftet frem, og at disse var individuelle. Man preppet også på dette i forkant av foredrag etc. Videre ble det drøftet at historien man forteller lever videre, og det er lite sannsynlig at man synes det er ok om den blir brettet ut langt fram i tid. Dette da den enkelte er mer enn sin barnevernshistorie. Man er en hel identitet. Erfaringene fra barnevernet er kun noe av det.

LFB mente også at erfaringene til medlemmene hadde en bredde, og at det var viktig å få fram hele spekteret ved formidling av erfaringer. At kun en erfaring ble belyst gjennom en enkelt persons historie kunne fort danne et inntrykk av at det var slik det opplevdes for alle. LFB mente derimot at alle har sine individuelle erfaringer, og at det som var viktig var å få frem hva som var felles, og samtidig utvide forståelsen og perspektivet til mottakeren.

Det ble etter hvert et mål om å profesjonalisere ordningen, og organisasjonen. Dette fordi LFB ønsket å reelt bli respektert for de innspill og erfaringer som ble formidlet, og ikke kun var noe man hørte på, og så la bort.

Dette resulterte i at LFB begynte å:

1. Utdanne erfaringskonsulenter og avholde samlinger for disse.
2. Veilede og støtte før og etter oppdrag.
3. Være særdeles restriktive med å tilfredsstillende media og andres behov for tårevåte historier (er ikke så vanskelig å få folk til å grine, men LFB ville at budskapet skulle bli lyttet til, og føre til handling- og holdningsendringer)
4. Utforme politisk plattform som var dynamisk, og som synliggjorde LFB sitt ståsted.

Dette fører oss til neste del av evalueringsprosessen der vi både har hatt samtale med medlemmer og erfaringskonsulenter, og samtidig oppfordret alle registrerte medlemmer i LFB og erfaringskonsulenter til å delta i en spørreundersøkelse.

Medlemmenes tilbakemeldinger

I samtaler med medlemmer og erfaringskonsulenter kom det frem at de første workshopene bestod av mye lek med fokus på å bli kjent, og sosialt samhold. Kursene hadde varighet på to dager. De som avholdt workshopene hadde ikke tilknytning til LFB, noe som gjorde at disse kursene ikke var like nyttige for deltakerne, sett i forhold til senere kurs der kurslederene hadde større tilknytning til LFB.

En av kursholderne som særlig ble nevnt i den forbindelse er Vilde Adolfsen, som den gang både var leder av LFB og kursholder. Hun omtales som tydelig og aktiv, både til å formidle hva LFB driver med, og også å vise deltakerne hvordan hun reflekterte og håndterte hendelser fra eget liv, og hvordan hennes erfaring påvirket henne.

Det nevnes også at hun var tydelig på å skille privat og personlig, og at hun bidro med ulike eksempler. Hun var en inspirator for kursdeltakerne da hun visste hva erfaringskonsulentene trengte.

Andre kursholdere ble også nevnt hvor egenskaper som omsorg, god energi som føltes komfortabel, trygghet, være i forkant og det å være en god samtalepartner ble vurdert å være viktige.

Tilbakemeldingene var tydelige på at det var av stor betydning hvem som avholdt kursene, både i forhold til erfaringer og inspirasjon, samt at LFB er en organisasjon av, med og for barnevernsbarn. Kursholdere med egen erfaring kunne lære bort tips og komme med fornuftige råd da de visste hva erfaringskonsulentene kunne trenge. Det ble også ytret ønsker om lengre og flere kurs.

I samtalene kom det også frem at det i tidligere år ble arrangert regionråd, som ble avsluttet i 2022, der man kunne dele erfaringer og gi innspill til ny politikk for LFB, men at det var sjelden det var aktuelle saker man kunne gi innspill på, og innspillene som kom ble til tider gjennomarbeidet såpass mye at de til slutt ble så generelle at det var vanskelig å finne de igjen i politikken.

Erfaringskonsulentene hadde i stor grad brukt egne historier, og det ble også forsøkt opprettet en samling av anonymiserte historier som konsulentene kunne bruke. Likeså var det heller ikke vanlig at konsulentene fikk høre andres erfaringer eller andre på oppdrag, da alle oppdrag i hovedsak ble gjennomført alene, og fellesarrangementer i stor grad fokuserte på det sosiale.

Spørreundersøkelsen ble sendt ut på mail og i sosiale medier første gang i november 2024, med påminnelse i desember samme år til alle medlemmer i LFB, samt til registrerte erfaringskonsulenter. Der ble det etterspurt medlemmers erfaringer med, og innspill knyttet til erfaringskonsulentordningen.

Av disse kom det inn 41 svar, fordelt på to ulike spørreskjema. Det ene skjemaet var ment for dem som allerede har vært, og er erfaringskonsulenter, mens det andre skjemaet var for ordinære medlemmer.

Spørreundersøkelsen ble som nevnt over sendt ut i to omganger, både for påminnelse og for å sikre at flest mulig fikk mulighet til å gi sine innspill.

Spørsmålene som ble stilt til medlemmene var:

1. Vet du hva en erfaringskonsulent (EK) i LFB er?
2. Har du/har hatt et ønske om å bli erfaringskonsulent i LFB? (gjerne utdyp hvorfor/hvorfor ikke)
3. Hva ønsker du som medlem å være med på fremover? (hvis du svarte nei på forrige spørsmål så er dette siste spørsmål)
4. Hvilke forventninger har du til kurs vi lager for våre erfaringskonsulenter?
5. Hva ønsker du å ha lært etter du har gjennomført et kurs?
6. Hva skal til for at du skal føle deg komfortabel under kursene?
7. Hva skal til for at du skal føle deg selvsikker i din rolle som erfaringskonsulent?
8. Hvilke oppgaver ønsker du å være med på å utføre som erfaringskonsulent? (hva ønsker du å bidra til? her kan du tenke utenfor boksen og svare akkurat det du ønsker å være på uavhengig om det gjøres fra før av eller ikke)

Og til erfaringskonsulentene ble følgende spørsmål stilt:

1. Når ble du EK i LFB?
2. Hvordan opplevde du prosessen med å bli EK?
3. Hvor mange EK-kurs har du deltatt på?
4. Fikk du digitalt eller fysisk opplæring?
5. Hvis du kunne valgt av digital eller fysisk opplæring?

6. I hvilken grad opplevde du at opplæringen hjalp deg til å bli bedre kjent med LFB?
7. I hvilken grad ble du nok kjent med og trygg på gruppen du tok kurs med?
8. I hvilken grad ble du nok kjent med og trygg på kursleder?
9. I hvilken grad ga opplæringen deg nok faglig kunnskap? (hjulpet deg å forstå bv systemet i dag)
10. I hvilken grad følte du deg klar for å ta oppdrag etter opplæringen?
11. Ca hvor mange oppdrag har du fått tilbud om?
12. I hvilken grad følte du deg nok forberedt før oppdrag? (fikk du god nok informasjon på forhånd)
13. Hvor ofte bruker du politisk plattform når du utfører oppdrag?
14. Hvor godt følte du at du ble fulgt opp i etterkant av oppdrag?
15. Opplevde du at ønskene dine om foretrukne oppdrag ble tatt hensyn til?
16. I hvilken grad har du følt mestring etter fullført oppdrag?
17. Hvilke oppdrag ønsker du som Ek å være med å utføre? (hva ønsker du bidra til? Her kan du tenke utenfor boksen og svare akkurat det du ønsker å være med på uavhengig om det gjøres fra før av eller ikke)
 - *(vedlagt i rapporten følger skjematisk oppsummering av svarene, vedlegg 1 og 2)*

Av tilbakemeldingene som kom inn fra ordinære medlemmer er det flere som ønsker å være erfaringskonsulenter, samtidig som mange ikke vet hva det innebærer å være erfaringskonsulent, eller hvilke oppdrag man kan få forespørsel om. Noen har aldri blitt spurt, mens andre har meldt interesse, men ikke blitt fulgt opp eller hørt noe mer fra LFB. Flere ønsker i tillegg å delta i fellesskap og arrangement i regi LFB, både for å gi noe til andre, og for å dele av egen historie. Av de som ønsker å bli erfaringskonsulent handler det også om å få et nettverk i et trygt og sosialt miljø.

Av tilbakemeldinger fra erfaringskonsulenter savnet de fleste oppfølging. Det ble også etterlyst bedre informasjon, mer faglig kunnskap, større innblikk i lover og rettigheter osv. Erfaringskonsulentene ytret også ønske om å bli observert, og få tilbakemeldinger etter oppdrag. Når det gjelder oppdrag mente noen at det i

størst grad burde være medlemmer som dro på disse og ikke ansatte i organisasjonen, og at det på denne tiden var flest ansatte som var på oppdrag og ikke erfaringskonsulentene.

Det savnes kunnskap om hva administrasjonen gjør, og hva erfaringskonsulentene kan gjøre, og at det hadde vært lite informasjon om erfaringskonsulentordningen den siste tiden.

For de som ytret ønske om å bli erfaringskonsulent ble det poengtert viktigheten av å ha et trygt miljø både under og etter kurs. Det ble også ytret ønske om ulike oppdrag knyttet til interesse. Ellers var tilbakemeldingene at kursene har hatt mye «tung kunnskap» da i form av teori som politisk plattform etc. Det var ønske om at kursene i større grad omfattet å trygges i rollen som erfaringskonsulent, god opplæring og det å bli inkludert i et sosialt felleskap. Videre var det også ønskelig at man ble tilbudt oppdrag i etterkant av kurs.

Av kurs og oppdrag var tilbakemeldingene at det før 2020 var bra, men at det i tiden etterpå har vært mye mangler, samt færre kurs. Under pandemien ble det meste gjort digitalt, og det var klar tilbakemelding på at det er ønskelig med fysiske kurs da man ikke blir godt kjent med hverandre, eller LFB på digitale kurs. Det oppgis også om manglende oppfølging etter oppdrag og kurs hos flertallet.

Medlemmene har også meldt inn ønske om å besøke institusjoner, som for eksempel LFB sjekker inn.

Oppsummert tilbakemeldinger

Oppsummert av tilbakemeldinger fra medlemmer og erfaringskonsulenter opplever utvalget et tydelig ønske fra disse om å kunne bidra mer enn de gjør pr i dag. Medlemmene ga uttrykk for å kunne bidra med egne ressurser, og ønsket også mer kunnskap knyttet til hva LFB aktivt jobber for og med.

Av de medlemmene som ikke hadde erfaring med å være erfaringskonsulent var det behov for at kursene ble tilrettelagt for å dekke behovet for forståelsen av hva LFB står for, og hvordan de kan representere LFB som organisasjon

Når det gjelder forventninger medlemmene har til kursene ble dette sett i samsvar med god innføring i hva det vil si å være erfaringskonsulent som representant for LFB, få oppdatert informasjon knyttet til de ulike og mulige oppdragene, og at man får et nettverk man kan støtte seg på. Underliggende her er en forventning til at man blir godt forberedt og får tett oppfølging både før, underveis og i etterkant av oppdrag.

I spørreundersøkelsen rettet mot medlemmer som har fungert som erfaringskonsulenter så utvalget en stor variasjon i når de gjennomførte kurset, og mengde oppdrag. Det fremkom som tydelig at flere eksisterende erfaringskonsulenter ønsker å fortsette videre.

Både fra medlemmene og erfaringskonsulentene kom det tydelig frem at de ønsker å delta på kurs for å kunne bidra mer i, og for LFB. Det er viktig for medlemmene å bruke sin kompetanse og erfaringer, samt at ønsker om oppdrag blir tatt hensyn til. Det kom konkrete forslag om flere områder medlemmene ønsket kunnskap om, bla a: ettervern, tilsynsførerordningen, politisk plattform, arrangement, juridiske rettigheter, spesialpedagogikk, barnevernsutdanningen, psykisk helse, brukermedvirkning og kjennskap til drift og sikkerhet i institusjoner.

Utover dette er mange av tilbakemeldingene at flere ikke forstår hva LFB gjør, og er, ei heller hva som skjer med erfaringskonsulent ordningen, da det har vært stille i organisasjonen lenge. Det kom også frem behovet for, og ønske om å være flere på oppdrag, både for å lære av hverandre, men også for å kunne støtte og gi innspill til hverandre.

Erfaringer og innspill fra administrasjonen

En av de ansatte i administrasjonen, Jannicke, begynte i LFB under pandemien og fikk da ansvar for kursing av erfaringskonsulenter. Hennes tilbakemelding er at hun den gang opplevde at mange hadde en slags oppfatning av hva erfaringskonsulent var, men at denne ikke samsvarte med LFB sin forståelse.

Det var heller ikke klare kriterier om hvem som kunne få kurs og bli erfaringskonsulent, og hvem som ikke ble spurt. Av de som fikk kurs ble dette avgjort etter vurdering fra samtaler og den enkeltes egenbeskrivelse, noe som også ble avgjort av den/de som foretok intervjuene/samtalene, som da kunne være ulike personer – og dermed ulike skjønnsmessige vurderinger.

Da Jannicke overtok ansvaret for kursene foregikk disse digitalt grunnet pandemien. Når kurs foregikk kun digitalt medførte dette flere begrensninger, selv om det var kostnadsbesparende. Administrasjonen fikk tildelt en liste over erfaringskonsulenter, men denne samsvarte ikke, og det var registrert flere passive konsulenter.

Administrasjonens innspill til utvalget er et det bør gjøres vurderinger opp mot kvalitet fremfor kvantitet, forventninger både til erfaringskonsulenter, men også hva disse kan forvente av LFB. Videre at det bør utarbeides bedre og mer bærekraftige systemer for å organisere utdeling av oppdrag, honorering og oppfølging av erfaringskonsulenter i LFB, og at det på sikt bør utarbeides en «portal» for erfaringskonsulenter.

Administrasjonen i LFB erfarer at det er svært mange som ønsker å bidra på ulike måter inn i organisasjonen. Ikke alle egner seg eller har lyst til å stå på en scene, delta i møter og ellers snakke foran forsamlinger av mennesker, men at disse kan bidra på andre måter. Det etterlyses flere lavterskel arenaer for medlemmene i organisasjonen slik at alle kan bidra med sin unike og verdifulle kunnskap og innsikt.

En av utfordringene med den tidligere erfaringskonsulentordningen var at det ikke var plasser eller kapasitet til at alle som ønsket kunne være med på kurs. Det var også vanskelig for administrasjonen å velge ut hvilke av søknadene som skulle godkjennes, da det synes som om mange misforstod hva det ville si å være erfaringskonsulent, og man ikke hadde et godt nok inntrykk av om personen hadde et avklart forhold til egen erfaring fra sin kontakt med barnevernet.

Dette førte til at det var en del navn på listen over erfaringskonsulenter, men kun et fåtall som fikk jevnlig oppdrag. Flere av medlemmene opplevde det som vanskelig å få brukt sine erfaringer til noe konstruktivt.

Gjennomgang av kurs- og informasjonsmaterieil

I denne delen har vi sett på tilgjengelig kurs- og informasjonsmateriale primært fra grunnkurs, og deler av kurs 2, før vi avslutter med oppsummering og innspill til endringer som bør vurderes. Det må legges til at det har vært en «leteaksjon» for å få tak i kursmaterialet da mye ikke var tilgjengelig etter tidligere endringer i administrasjonen/styret.

Av kursmaterieil fant vi innhold og opplæring fra grunnkurs, samt ulike innspill til kurs del 2. Vi gjengir først innhold fra grunnkurset slik det foreligger pr i dag (punkt 5.1 – 5.1.4), før vi kommer med vår vurdering.

Grunnkurs for erfaringskonsulenter

For å bli erfaringskonsulent hos Landsforeningen for barnevernsbarn (LFB), må man gå på grunnkurs for å lære om hvordan man representerer organisasjonen på en god måte.

Grunnkurset for erfaringskonsulenter er det første kurset man går på, og her får man altså informasjon om grunnleggende ting man må kunne for å være erfaringskonsulent. Man må delta på hele kurset for å få det godkjent og for dermed å bli erfaringskonsulent. Selv om man deltar på kurs er det ikke sikkert

man blir erfaringskonsulent, dette er en vurdering vi gjør sammen med hver av deltakerne på kurset.

Mål for grunnkurset

Deltakerne skal tilegne seg kunnskap og utvikle innsikt og kompetanse som gjør at de kan forstå og utføre erfaringskonsulentoppdrag. Brukermedvirkning, representasjon og kommunikasjon står som sentrale temaer på kurset. Kurset skal gi en forståelse for hva det

vil si å representere en organisasjon, hva det vil si å brukermedvirke og skape engasjement rundt dette, og hvordan man kan vokse til å bli en god erfaringskonsulent.

Læringsutbytte -kunnskaper

Etter kurset skal deltakerne ha tilegnet seg kunnskap om:

- LFB, oppbygningen av organisasjonen, og hvordan vi jobber
- Hva LFB krever av erfaringskonsulenter og hva erfaringskonsulenter kan kreve av LFB
- Politisk plattform, organisatorisk plattform, vedtekter og verdidokument
- Kroppsspråk og stemmebruk
- Hvordan man skiller personlig og privat

Ferdigheter

Etter kurset skal deltakerne ha tilegnet seg ferdigheter om:

- Hvordan man forbereder seg til et oppdrag i samarbeid med koordinator
- Hvordan man kan bruke politisk plattform
- Hvordan kroppsspråk påvirker et budskap

Generell kompetanse

Etter kurset skal deltakerne ha tilegnet seg generell kompetanse i:

- Å utfordre seg selv, tørre å gå ut av komfortsonen

- Å representere en organisasjon
- Å reflektere over egen rolle som erfaringskonsulent i organisasjonen
- Å se verdien av personlig og faglig utvikling, og å kunne reflektere rundt egen innsats og vekst.
- Å reflektere over sin plass i gruppa, og påvirkningen man har på andre

Innhold i kurset

Om LFB og styringsdokumentene

På kurset kommer vi til å presentere LFB og hva vi driver med, hvordan organisasjonen er bygget opp og hvordan vi jobber. I tillegg vil vi se på styringsdokumentene vi har – den politiske plattformen (som vi går nærmere inn på), organisatorisk plattform og vedtektene våre. Vi skal også se på verdidokumentet vårt som er ledende for hvordan vi driver organisasjonen. Som erfaringskonsulent er det veldig viktig å ha et kjennskap til organisasjonen du skal representere.

Praktisk informasjon om erfaringskonsulentordningen

Her skal vi snakke om hva det innebærer å være erfaringskonsulent hos Landsforeningen for barnevernsbarn, hva du som erfaringskonsulent kan forvente av oss som organisasjon og hva vi forventer av deg. Vi skal også snakke litt om praktisk ting rundt erfaringskonsulentordningen, som for eksempel hvordan man fyller ut reiseregningsskjema og oppdragsskjema, men også om hva slags type oppdrag man kan få som erfaringskonsulent.

Praktisk opplæring i politisk plattform

Den politiske plattformen er grunnmuren i den politiske påvirkningen vi driver med, derfor er det viktig at alle erfaringskonsulentene våre er godt kjent med denne og vet hvordan man skal bruke den.

Den politiske plattformen forandrer seg fra år til år ettersom den blir revidert hvert år på landsmøtet, så det er ikke noe krav om at man til enhver tid må kunne alt som står der, men det er viktig at man har et overblikk og vet hvordan man skal bruke den. For å gjøre deltakerne på grunnkurset kjent med den politiske plattformen vil vi snakke litt om hvordan den blir til og hvorfor vi har den, deretter har vi workshop for å trene deltakerne i å bruke den til forskjellige oppdrag.

Kommunikasjon- og formidlingsopplæring

Som erfaringskonsulent kan man få mange forskjellige oppdrag, og det er sjeldent to er like. Selv om ikke alt handler om å stå på en scene og forelese, er i bunn og grunn alt vi gjør å kommunisere og formidle. Da er det viktig med kunnskap og refleksjon rundt dette. I løpet av kurset holder vi en workshop om kommunikasjon og formidling hvor vi blant annet fokuserer på kroppsspråk, stemmebruk, oppvarming og fortellingsteknikker. Det er viktig for oss at erfaringskonsulentene våre er bevisst på egen kommunikasjon og formidling og kan reflektere rundt dette.

Individuelle samtaler

På slutten av hvert grunnkurs vil vi ha individuelle samtaler med hver av deltakerne for å snakke litt om hvordan kurset har vært, hva vi tenker om deg som erfaringskonsulent og hva du tenker om å være erfaringskonsulent. For oss er det svært viktig at vi sender ut erfaringskonsulenter som er rustet og klar for oppgaven. Dette gjelder hvordan LFB blir representert og oppfattet, men enda viktigere gjelder det erfaringskonsulentenes sikkerhet og at man er klar og kan takle oppgaven på en god måte for seg selv og for organisasjonen. Det er viktig at du er trygg på oss og at vi er trygge på deg, og at koordinatoren vet hva som trengs for å kunne følge erfaringskonsulenten opp på en god måte.

3. Utvalgets evaluering av kursinnhold grunnkurs

Erfaringskonsulenter utvalget har snakket med, og ansatte i administrasjonen har aldri hørt om et verdidokument i LFB. På kurs har det eksempelvis vært en kort introduksjon til politisk plattform og drømmebarnevernet, samt hvordan kroppsspråk og stemmebruk kan brukes.

Informasjon og innledning om hva kurset skal handle om bør utfylles mer, da gjerne også med en informasjon og eksempler på hvilke oppdrag LFB engasjeres i, og får forespørsler om.

Det savnes også en kort innføring i barneverntjenesten sitt mandat, arbeid og oppbygging. Dette kan hjelpe erfaringskonsulenter å finne knagger, samt å eksternalisere egen historie.

Det kan være nyttig med informasjon fra eksterne aktører, og et nevnt eksempel er politiet og deres arbeid både opp mot psykiatri og barnevern: Hva er politiets vurdering når det gjelder bruk av uniform på denne type oppdrag?

Noe av det LFB skriver i sin politiske plattform er mer ønsketenkning enn reelt, og da blir det vanskelig for erfaringskonsulentene å forholde seg til den, og særlig om man har egen erfaring med politi og barnevern. LFB sin politiske plattform tar ikke hensyn til at politiets bruk av uniform noen ganger kan være nødvendig av ulike hensyn.

LFB må se nærmere på dette punktet i politisk plattform, da dette er en av mange punkter som er bastante, og der realiteten er noe annet enn ønsketenkningen. Kanskje de punkt man velger å trekke frem på kurs bør åpne opp for refleksjon og at innspill tas med til evaluering av politisk plattform?

Refleksjon over enkeltstående punkt kan både gi eierskap, men også økt forståelse av LFB sitt ståsted og holdning, samt at refleksjon kan gi innspill og mulighet til endring.

Utvalget foreslår en operasjonalisering av politisk plattform. Dette da det fremkommer at mange av erfaringskonsulentene som har levert kvalitet til oppdragsgivere ofte har brutt med de absolutte kravene til kun bruk av politisk plattform, da disse kravene har opplevdes som «håndbrekk».

Erfaringskonsulentene utvalget har snakket med har i stedet brukt politisk plattform som et rammeverk. Hvordan dette kan gjøres må introduseres og illustreres på kurs.

Når det gjelder brukermedvirkning trengs ytterligere informasjon om hva det innebærer, herunder også øke og nyansere forståelsen for en prosess i barnevernet. Det kan dog være fint å få frem tanker, meninger og følelser om hvordan brukermedvirkning fungerer i praksis, med referanse til lovverket.

Blir barna minnet på deres rett til ikke å medvirke i prosessen? Ikke alle barn kommer fra hjem der medvirkning og det å bli lyttet til er vanlig – hvordan vise respekt og forståelse for dette? Innspill og tilbakemeldinger på hvordan tjenestene legger til rette for at barna skal kunne uttale seg fritt og åpent foreslås som gjennomgangstema på kursene, og at de erfaringene som kommer frem i refleksjon tas med videre i organisasjonen og til aktuelle aktører.

Utvalget vil også legge til at medvirkning er både smått og stort. Man trenger ikke alltid påvirke saken direkte. Å medvirke kan for ungdommen også slå motsatt ut der opplevelsen av for stort ansvar kan bli tillagt, og hen kan føle seg ansvarlig for senere utvikling.

Når det gjelder kunnskapspunktet under læringsutbytte er utvalget enig i at informasjon om LFB og hvordan LFB jobber er viktig, og at det brukes god tid på dette.

Når det gjelder punktet om hva LFB krever og kan kreve mener utvalget at «krav» bør endres til «forventning». Videre foreslår utvalget at punktet om verdidokument tas bort, eller eventuelt erstattes med etiske retningslinjer som aktør/aktivt medlem i LFB. Politisk plattform vil også ivareta verdiene og holdningene LFB står for.

Det foreslås også en kort og oversiktlig informasjon om politisk plattform i grunnkurset, og at det i et neste kurs heller kan ha dypere fokus på politisk plattform. Politisk plattform er et stort dokument som krever mye innsikt. Kan den forkortes og gjøres enklere (ref «drømmebarnevernet»)? Erfaringskonsulenter trenger knagger å henge politisk plattform på.

Utvalget mener at punktene som handler om kroppsspråk, stemmebruk og hvordan skille personlig og privat faller mer under ferdigheter da dette handler om hvordan den enkelte bruker og er seg selv, og hvordan ivareta egen historie, og eget nødvendig skille.

Videre under punktet hva gjelder ferdigheter er utvalget enig i at det er viktig med kunnskap om hvordan den enkelte kan forberede seg på oppdrag, og hvordan den enkelte bruker politisk plattform i oppdraget utfra hvem man er.

Det vil i dette punktet være relevant med kunnskap knyttet til verdier og holdninger erfaringskonsulentene representerer og hvordan disse synliggjøres hos den enkelte. Her vil det være viktig med øvelse og trening på ulike scenarier og eksempler på oppdrag. I dette punktet vurderes det som viktig å påbegynne informasjon om interaksjonsprosesser: herunder «lese rommet».

Utvalget mener at siste punkt under ferdigheter som omhandler hvordan kroppsspråket påvirker et budskap kommer inn under den enkeltes trening og øvelse i de foregående punktene. Dette punktet kan fort bli «statisk» der den personlige biten blir borte, noe som er unikt for hver enkelt erfaringskonsulent. Ingen er like, selv om verdiene og holdningene man representerer i LFB er lik.

Dette punktet foreslås dermed at tas bort. Det kan imidlertid være viktig med noe informasjon om kroppsspråk og stemmebruk både ved hjelp av illustrasjoner og små øvelser i grupper. Dette bør ikke tillegges for stor vekt, men heller være et bidrag for å skape trygghet og mestringsfølelse hos den enkelte. Vi er de vi er, noe som i seg selv er kroppsspråk. Mange har med bagasje som også preger kroppsspråket.

Kunnskapen er viktigere enn hvordan vi sitter eller står. Ulike personer egner seg til ulike oppdrag. Heller mener utvalget at alminneliggjøring av ubehag og kroppslige fornemmelser er viktig, at det er lov å kjenne på ulike følelser, og ved å snakke om dette og øve på hva som kan skje kan skape trygghet og økt tilstedeværelse. Det er viktig å finne balanse.

For å sikre brukermedvirkning også i LFB mener utvalget at det er viktig å bruke ord som er lett å forstå, er hverdagslige, og som ligger naturlig for den enkelte erfaringskonsulent.

Under ferdighetspunktet vil det være viktig å øve på bevissthet omkring egen historie, og hvordan denne kan brukes uten å bli personlig. Da gjennom øvelser i hvordan man kan finne «sin» formulering, som for eksempel: «mange i LFB sier Vi får historier fra våre medlemmer som forteller om ...».

Utvalget mener at det ikke skal være tabu å ta med egne erfaringer på oppdrag, men heller at man ser på hvordan bruke disse, og eventuelt sette situasjonen i perspektiv. Anonymisering vil da være et viktig punkt.

Under generell kompetanse vurderer utvalget at første punkt om å utfordre seg selv og gå ut av komfortsonen bør utgå. Det kan ikke stilles som krav at alle skal ut av sin komfortsone for å være erfaringskonsulent, men heller ha en bevissthet om hvor egne grenser går og hvor det er best for hver enkelt å stoppe opp.

Når det gjelder kunnskap om hvordan representere en organisasjon mener utvalget at dette kan stå som et punkt i grunnkurset, da det er viktig og grunnleggende informasjon. Punktet som omhandler refleksjon over egen rolle som erfaringskonsulent bør omformuleres og konkretiseres. Utvalget foreslår å kunne reflektere over kunnskap og ferdigheter, og over egen rolle i lys av hva man har lært og hvordan det er å være representant for LFB, samt tanker om personlig stil/egen måte å gjøre oppdrag på, og hvordan bli trygg i denne.

Resten av punktene oppfatter utvalget som en «ordsalat», som overflødige og kan tas bort. I stedet foreslår utvalget at generell kunnskap om selvivaretagelse før, under og etter oppdrag er mer vesentlig. Dette vil være individuelt, og viktig å ha jevnlig som tema, herunder også i oppfølging. Hvordan ivareta og bli ivaretatt, hva trenger den enkelte etc.

Videre kan det være nyttig å lære mer om hvem vi møter på oppdrag. Hvem er hvem, og hva er de ulike rollene i ulike referansegrupper? Få til en trygghet og hvordan vi kan opptre i ulike sammenhenger. I startfasen vet vi ikke hvem vi kan møte, eller hva som kan skje. Det vurderes som en trygghet å være forberedt, samt informasjon om hva slags oppdrag som etterspørres. Herunder skriftlige og stedlige oppdrag.

Oppsummert i grunnkurs vurderes det som viktig å få en helhetsforståelse av systemet og organisasjonen, da gjerne også informasjon om, og av instanser som barneverntjenesten samarbeider med, samt oppbygging av for eksempel BUP, PPT, skolemøter osv. Dette kan bidra til en bredere forståelse både for egen og andres sak.

Utvalget foreslår også at grunnkurs fordeles over to samlinger à to dager pr samling, henholdsvis grunnkurs del 1 og grunnkurs del 2. Dette da det er mye informasjon som skal fordøyes, og at det også gir mulighet for den enkelte å trekke seg dersom det ikke var slik man hadde tenkt.

Det som vurderes som viktig er at det er samme gruppe på del 1 og del 2 for å sikre trygghet i gruppa da utvalget tenker at del 2 av grunnkurset i større grad omfatter den enkeltes prosess opp mot det å være erfaringskonsulent. Det bør ikke gå for lang tid mellom del 1 og del 2, og begge kurstider bør settes opp samtidig ved påmelding slik at dagene er booket.

Det bør også være en form for bindende påmelding og da gjerne et teams-møte i forkant slik at alle får hilst på hverandre. Dette handler om at LFB er en seriøs organisasjon der ivaretagelse av hverandre er sentralt, og at dette speiles ut også til medlemmene.

Kurs 2, videre opplæring

Når det gjelder dokumentasjon som foreligger om kurs 2, oppfatter utvalget at dette er et «tenkt» kurs der det er lite struktur og mye brainstorming, samt noen webinar. Det foreligger ulike dokument med ulike forslag, men der mange er gjennomgående med innholdet fra grunnkurs.

Fremfor å gjengi det vi fant av dokumentasjon velger vi heller å gi innspill til et videregående kurs 2, med utgangspunkt i materialet. Det må også legges til at dette var lagt opp til å være digitalt i form av webinar, noe utvalget tidlig i denne prosessen fikk bekreftet var lite egnet av tidligere deltakere på disse.

Kurs 2 foreslås aktuelt for erfaringskonsulenter i Landsforeningen for barnevernsbarn som har gjennomført grunnkurs del 1 og 2 for erfaringskonsulenter. Dette kurset må foregå over en helg, og anbefales 6-8 måneder etter grunnkurs del 2 av hensyn til kontinuitet og den enkeltes prosessutvikling, samt at man da også har gjennomført oppdrag og derav kan bidra med erfaringer fra oppdragene. Bakgrunn for minimum tidsperiode mellom kursene handler om best mulig nytteeffekt både i forhold til innhold og den enkeltes prosess, samt å kunne motta siste oppdateringer i barnevernsfeltet og LFB som organisasjon.

Kurs 2 er også ment som et tilbud til de som ønsker å utdype seg mer i organisasjonen, og i egen utvikling og prosess.

Det bør også legges opp til at de som ønsker å delta på kurs 1 flere ganger kan få mulighet til det. Utvalget legger til grunn en forventning om at det i perioden mellom kurs 1 og 2 gis oppfølging av LFB til konsulentene. Deltakelse på kurs og utvikling handler om den enkeltes motivasjon og ønske om å bidra og engasjere seg i barnevernsfeltet – der kurs 2 også er tenkt som en videre bekreftelse på hvordan den enkelte kan fortsette i sin rolle som erfaringskonsulent, og som også vil dra deltakeren tilbake til røttene i LFB: påvirkning og deltakelse på systemnivå.

Formål

Formålet med Kurs 2 vil være å bygge videre på kunnskapen erfaringskonsulentene har tilegnet seg under grunnkurset, fordypning i politisk plattform og aktuelle oppdateringer på barnevernsfeltet, samt de erfaringene konsulentene har gjort på oppdrag for LFB.

Det er da viktig at det er en viss tid mellom **kurs 1 og kurs 2**, med krav om et minimum av oppdrag for at kurs 2 skal være utbytterikt. Det vil også i kurs 2 være aktuelt med en utvidet forståelse og innsikt i erfaringskonsulentordningen på flere plan. Å ha en utvidet forståelse og eierskap til rollen som konsulent anser utvalget som vesentlig og viktig. Samt at de oppdragene man deltar i handler om noe større enn seg selv, og sin egen erfaring.

Etter kurs 2 kan man også få mulighet til å utvide oppdragserfaring, prøve seg på nye oppdrag, fungere som mentor for nye erfaringskonsulenter, osv.

Det kan være hensiktsmessig også i kurs 2 med læringsplan lik kurs 1, der læringsutbytte knyttes til kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, med ulike indikatorer. Utvalget kommer med forslag til dette, i kapittelet med våre forslag.

Under kunnskap vurderes oppdatert informasjon om barnevernfeltets utvikling og endringer, pågående diskusjoner, utfyllende om politisk plattform i LFB, informasjon om oppdrag som er utført og kommende oppdrag. Kunnskapen som formidles i dette punktet skal være nøytral og representere hva LFB står for. Det bør her fremkomme eksempel på skille mellom det å være privatperson og representant for en organisasjon.

Ferdigheter vil omhandle refleksjon over erfaringer, opplevelser, etiske dilemma, hvordan egne erfaringer har påvirket oppdraget, kommunikasjonstrening med fokus på egne grenser herunder selvivaretagelse og økt bevissthet på hvordan man påvirkes, og hva man påvirkes av.

Under punktet generell kompetanse tenkes at konsulentene blant annet kan spille inn hva de har vært opptatt av, og lært gjennom utførte oppdrag. Det bør settes av tid til det konsulentene selv opplever at de trenger mer kunnskap om, både i form av informasjon, refleksjon og spørsmål. Det kan også være relevant å ha øvelser knyttet til mestring og selvfølelse, og hvordan styrke/utvide denne. Deltakerne bør så langt i sin prosess ha tilegnet seg en overordnet forståelse av hvordan, og på hvilken måte LFB bidrar til samfunns- og politisk påvirkning gjennom sine aktiviteter.

Oppsummering

Utvalget finner i foreliggende dokumentasjonen at den innehar mye politikk, mens ønsker fra medlemmer også handler om å formidle erfaring. Når det gjelder tema som har vært tenkt å ta opp på kurs 2 vurderer utvalget at disse allerede inngår i grunnkurs, og foreslår heller en fordypning i aktuelle tema: politisk plattform, og hva har skjedd siden sist. Dersom man klarer å kombinere politikk og erfaringsformidling vil det vurderes å være optimalt.

Utvalget vurderer at det vil være viktig at ikke følelsen av å være barnevernsbarn blir forlenget ytterligere, ved bruk av for mye politikk og byråkratiske rammer, med ord og begrep som er vanskelige å forstå.

Utvalget finner det også viktig at LFB tar stilling til hvordan drive politikk opp mot erfaringsformidling – hvem setter vi foran? Formidling av erfaringer deretter politikk, eller motsatt? All den tid formålet med erfaringskonsulenter handler om å formidle erfaring vurderes erfaringer som viktigst, deretter politikk, og kursenes innhold bør gjenspeile dette.

Navn og begrep

Begrepsbruk og forståelse av sentrale begrep vil da være av betydning, der forståelsen også får en fortolkning av eksterne aktører. Utvalget foreslår derfor at begrepet «erfaringsformidler» som et bedre alternativ enn «erfaringskonsulent», da konsulent lett kan lede en forståelse av en enkeltperson, mens formidler som begrep leder til en større og utvidet forståelse – mer enn kun den enkeltes erfaring. Dette igjen kan lede til politisk påvirkning på en naturlig måte, og den som har rollen som erfaringsformidler vil da formidle ulike erfaringer på vegne av en gruppe i LFB.

«Tospann»

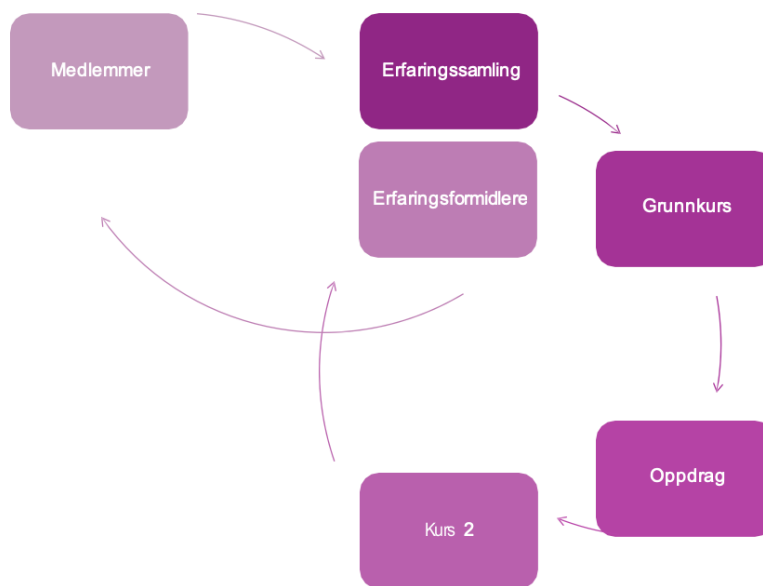
På oppdrag for LFB vurderer utvalget at det i større grad bør sees på om det vil være nyttig å bruke «tospann». Som eksempel nevnes ekspertpanelet i Bufdir. Her finner man et krysningspunkt med både formidling av erfaring samt påvirkning opp mot politiske vurderinger. Dette innebærer at en erfaringskonsulent for LFB må være bevisst hva hen gjør hvor.

I dokumentasjonen legger utvalget også merke til bruken av vurderingsord som «lett» og «krevende» som anbefales tatt bort. Det vurderes som viktig at LFB er bevisst ordvalg og ordbruk, og heller bruke ord som oppleves inkluderende og oppmuntrende.

4. Forslag til endringer

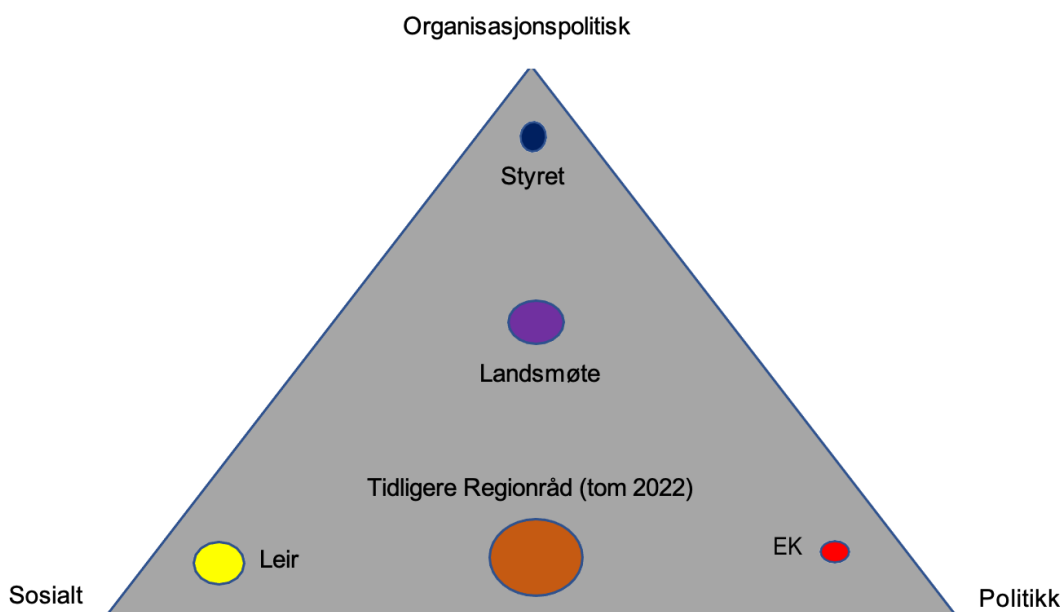
I denne delen har utvalget skissert forslag til kurs 1 (grunnkurs del 1 og 2) og kurs 2, samt foreslått at etter gjennomført kurs 1 og 2 kan være hensiktsmessig med årlige seminar der erfaringskonsulenter møtes, da kalt «erfaringsamlinger».

På disse samlingene møtes alle erfaringskonsulenter, samt medlemmer første dag for felles innledende oppsummering og workshops. På denne arenaen vil rekruttering av nye konsulenter finne sted, samt at erfarne konsulenter vil kunne lede workshops osv.

Figur a: Viser en illustrasjon over hvordan erfaringsamlingene vil kunne bidra til å rekruttere nye erfaringsformidlere og hvordan en slik samling skaper møteplasser mellom medlemmer og erfaringsformidlere.

Først vil vi vise en oversikt over organisasjonen slik den visuelt kan fremstilles pr i dag. Som vi kan se utfra denne er det ikke mange arenaer medlemmene kan engasjere seg i, og samtidig påvirke politisk. Utvalget ønsker med denne også å vise at det trengs flere arenaer medlemmene kan engasjere seg i.

Figur X: Figuren viser arenaer for medlemmer å engasjere seg i. Størrelsen på sirklene indikerer hvor mange medlemmer som kan delta hvert år.

Den eneste politiske arenaen, utenom landsmøtet, i LFB er erfaringskonsulentordningen. Denne ordningen har utvalget gjennom rapporten belyst at har fungert til dels, i varierende grad, og at det er behov for flere arenaer der medlemmene kan engasjere seg, og få opplevelse av å bidra i organisasjonen, og eksternt.

Det er viktig med ivaretagelse av alle medlemmene i LFB og da også de som ikke nødvendigvis ønsker, eller kan stå på en scene. Disse har viktige erfaringer de gjerne vil bidra med på andre måter, og som igjen kan påvirke hvordan barnevernet skal se ut fremover.

I stedet for det som tidligere var regionråd anbefaler utvalget at deler av erfaringssamlingen også blir åpnet for vanlige medlemmer, med gjennomgang av siste nytt i barnevernsfeltet, og gruppebaserte workshops med utforming av innspill til aktuelle saker. Dette vil da være en arena hvor erfaringsformidlerne kan lede gruppene, og sammenfatte erfaringer til sakene de jobber med, og presentere for samlingen dagen etter.

Dette vil også være en fin arena for medlemmer som ønsker å bli erfaringsformidlere, der et naturlig første sted ville vært å lede en av gruppene og presentere det for samlingen etterpå.

4.1 Utvalgets forslag kurs 1

Kurs 1 foreslås gjennomført over to helger à to dager pr helg (del 1 og del 2), med kort intervall mellom samlingene. De to første dagene vil være mye informasjon om hva det vil si å være erfaringsformidler i LFB, med gjensidige forventninger til hverandre. Hvem LFB er og hva LFB står for, og hva LFB jobber og bidrar med på samfunnsnivå vil være naturlig tema første dag.

I tillegg bør politisk plattform i LFB introduseres i korte trekk med eksempler og refleksjon på hvordan denne kan operasjonaliseres og brukes som rammeverk som representant for LFB, samt kort innføring i barneverntjenesten sitt mandat med lovverk og oppbygging.

Det bør også settes av tid til drøfting og refleksjon over brukermedvirkning og hvordan denne forstås og kan forstås på ulike nivå. Her kan det være aktuelt med grupper der man kan trekke inn egne erfaringer og øve på hvordan disse kan brukes som erfaringsformidler for LFB.

Disse dagene bør også vektlegges sosialt samvær, bli kjent og skape trygghet i gruppa. Gruppa deles inn i mindre kollokvier der det oppfordres til at det sparres med hverandre før, under og etter oppdrag, og at samarbeid med hverandre vektlegges.

Del 2 av grunnkurs bør oppsummere del 1 i korte trekk, før man går videre på etiske retningslinjer i organisasjonen, og deretter innføring i forberedelse til oppdrag under punktene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

- **Kunnskap:** hvordan bruke politisk plattform, verdier og holdninger som representant for LFB, og påbegynne informasjon om interaksjonsprosesser (hvordan «å lese rommet»). Informasjon om hvem oppdragsgiverne kan være.
- **Ferdigheter:** bevisstgjøring av kroppsspråk (hvem er jeg), egne verdier og holdninger og hvordan disse kan påvirke oppdraget. Øvelse og trening på ulike scenarier, og eksempler på ulike måter å formidle på. Personlig bok som følger den enkeltes prosess og utvikling.
- **Generell kompetanse:** bevisstgjøring på egne grenser, selvivaretagelse, generell forståelse av LFB's mandat og påvirkningsmulighet på samfunnsnivå, samt forståelse av den enkeltes rolle (selvutvikling).

Dag 2 må også inneholde samtale med den enkelte og oppdragsansvarlig der det avklares type oppdrag, interesse, omfang og andre viktige fenomen som kan påvirke oppdragene. På dag 2 bør det også legges frem aktuelle oppdrag som man kan velge å delta i dersom ønskelig. Det bør etterstrebes at erfaringsformidlere også kan delta på oppdrag som ikke kun innebærer å «stå på en scene».

Påminnelse om samarbeid i gruppene, hvordan går dette, trengs det justeringer, tilrettelegging – har alle noen?

4.2 Utvalgets forslag til kurs 2

For deltakelse på kurs 2 må man ha utført oppdrag, minst 2, men gjerne flere. Kurset bør være på to dager, der det starter med kort oppsummering av det som ble gjennomgått i kurs 1, og deretter status i LFB, faglig oppdatering på viktige tema fra barnevernsfeltet: endringer, lover, forskrifter, samt hvilke oppdrag som har blitt gjennomført i denne perioden. Gjerne da med eksempler der noen av erfaringsformidlerne deler sine erfaringer. Viktige trender eller etterspørsel fra eksterne må informeres om.

Kurs 2 er tenkt som fordypningskurs både for politisk plattform, styringsdokumenter i LFB og politiske prioriteringer, samt den enkeltes utviklingsprosess. Dagene bør derfor legges opp slik at deltakerne både får overordnet informasjon, men også kjenner personlig utbytte og utvikling. Det foreslås mye workshops med deling av erfaringer og utførte oppdrag, faglig fokus som refleksivitet, selvivaretagelse og psykologisk trygghet. Gjennom refleksjon forventes det spørsmål og aktuelle tema som bør settes av tid for gjennomgang, og ytterligere fordypning.

Siste dag bør også inneholde oversikt over oppdrag som er tilgjengelige, og høre hvordan gruppene fungerer.

4.3 Utvalgets forslag etter kurs 1 og 2, «Erfaringssamlinger»

Utvalget foreslår etter gjennomført kurs 1 og 2 at det etableres egne årssamlinger under paraplyen «erfaringssamlinger». På disse samlingene vil ulike «kull» møtes og nettverket utvides, i tillegg til erfaringer fra andre medlemmer. Samlingene bør deles i to, der en dag er for alle medlemmer i LFB, med blant annet endringer i politisk plattform, hva har skjedd på barnevernsfeltet siden sist, og

gruppebaserte workshops der man jobber med aktuelle oppdrag ledet av erfaringsformidlere, eventuelt medlemmer som ønsker å bli erfaringsformidlere. Dag 1 fordeles deltakerne på tvers og det reflekteres rundt aktuelle tema. Dag to forbeholdes erfaringsformidlere og innehar en del av punktene fra kurs 1 og 2, samt deling av erfaringer knyttet til ulike oppdrag, og oppfriskningskurs, samt fordeling av oppdrag videre.

Samlingene bør variere i forhold til sted, ulike byer og i nærheten av flyplass, og dersom erfaringssamlingene blir erstattet av regionråd, eller at det blir mange erfaringsformidlere fremover kan det bli arrangert flere samlinger i løpet av året og man kan melde seg på der det passer best. LFB er en landsforening noe som bør gjenspeile sentrale aktiviteter.

Under andre arrangement som sommerleir o.l foreslår utvalget at det bør vurderes som aktuelt med workshops i regi erfaringsformidlere både for deling av kunnskap, men også for å verve nye. Erfaringsformidlerne kan også arrangere lavterskel arenaer som for eksempel samtalekvelder, lokallag, og ungdomskvelder.

Dette kan bidra til å skape rom og tilrettelegging for å prate om egne historier/erfaringer, med tydelig formål om at erfaringene kan brukes og samles opp i videre oppdrag på vegne av LFB.

4.4 Oppsummering forslag til endringer

Både kurs 1 og 2, samt erfaringssamlingene må ivareta «bygde-Norge». Grunnkurset bør fordeles på 2 x 2 dager med maks 6 uker mellom samlingene. For å få oppdrag må man ha fullført del 2. Man melder seg på begge samlinger samtidig.

Kurs 2 bør være på to dager, samme med erfaringssamlinger. Tidsperspektivet mellom kurs 1 del 2 og kurs 2 bør være minimum 6 mnd, og det bør være samme

gruppe. Dette for å sikre trygghet i gruppen, og nok erfaringer til å bidra inn i gruppen.

På vei mot ønsket mål kan det vurderes i første omgang å kjøre helgekurs, evt. innledende fase mot grunnkurs som webinar. Kan første kurshelg grunnkurs testes ut mot allerede erfarne konsulenter, tilpasse utfra organisasjonens kapasitet og ressurser. Bygge videre derfra som en start.

Utvalget anser viktigheten av at det er rom for alle, og å skape en felles forståelse av den verdien man gjør som erfaringsformidler. Med «rom for alle» menes at alle som ønsker å bidra skal få muligheten til det, og at det må legges til rette for, og foreslås ulike arenaer for å delta.

Dette inkluderer også bevisstgjøring av holdninger og verdier til LFB, som leder til refleksjon over hvordan LFB representerer de yngre i barneverntjenesten. Det bør etableres rutiner for oppfølging før, under og etter oppdrag. Mentor for hvert kull/kullansvarlig for gruppa og oppfølging.

Videre anbefales å etablere nettverk for erfaringsformidlere allerede første samling, for at disse kan jobbe sammen, og skape samhold. Det bør legges til rette for kontakt på systemnivå. Her kan det også arrangeres aktiviteter som er noe annet enn kun oppfriskning, men bidra til samhold og fellesskap.

På alle kurs må man avdekke hvor utryggheten er størst – skrive ned hva formidlerne lurer på, og denne terskelen må være lav, for eksempel: språk, ord, fraser, «5-1», «3-2», akutt, krise osv.

Utvalget anbefaler en form for «utviklingstrapp»: en visuell modell for erfaringsformidlere i LFB. Denne starter eksempelvis med erfaringsamling, deretter med kurs 1, del 1 og 2, oppdrag, kurs 2, med parallelltrapp for ulike oppdrag. Anbefaler at den er mer lineær fremfor stigende, da alle oppdrag er viktige i LFB. Her kan innhold som eksempelvis workshop også komme inn.

Figur y: Eksempel på utviklingstrapp

Det vurderes som relevant å se på hvem som tar hvilke oppdrag, og at oppdrag tildeles etter samtale med oppfølger og administrasjonen. Det er viktig å være tydelig på hva som forventes i de ulike oppdragene, samt at alle får mulighet til deltakelse og påvirkning der man ønsker. Det vurderes helt nødvendig med systematikk og jevnlige vurderinger med oppfølging og registrering av de samme oppfølgerne.

På slutten av hvert kurs anbefales en quiz, kahoot e.l. som en oppsummering og evaluering av kurset. Viktig å sette av tid på slutten av hver samling til evaluering.

5. Konklusjon

I denne rapporten har utvalget sett på innhold i tidligere kurs for erfaringskonsulenter i regi LFB. Utvalget har drøftet dette og kommet med innspill til endringer, samt lagt ved forslag til struktur for nye kurs. Utvalget har hatt en gjennomgang av grunndokumenter for opplæring, og hvem som har hatt ansvar for opplæringen. Videre har utvalget også gjennomgått læringsmål og formål med opplæringen.

Ut fra mandatet utvalget ble gitt skulle ulike punkt besvares. Når det gjelder utførelse av oppdrag og hvem som skal løse hvilke oppdrag vurderer utvalget at det er viktig å være tydelig på hva som forventes i rollen som erfaringsformidler, samt at alle får mulighet til deltakelse og påvirkning der man ønsker. Det vurderes som helt nødvendig med systematikk og jevnlig evalueringer derav oppfølging og registrering av oppdrag, og av erfaringsformidleren.

Når det gjelder opplæringsprogram/kursing fremkommer dette av kapittel 4 i rapporten. Rekruttering til å bli erfaringsformidler er foreslått som del av erfaringsksamlingene, samt andre samlinger som sommerleir og juleleir. Det kan selvsagt også rekrutteres via hjemmesiden og gjennom sosiale medier.

Når det gjelder andre måter å ivareta erfaringsformidling har utvalget foreslått felles samlinger mellom erfaringsformidlere og medlemmer dag 1 på erfaringsksamlingene, samt at erfaringsformidlere kan arrangere andre tilstelninger for å ivareta behov for formidling, i tillegg til sommer – julesamlinger.

Utvalget har redegjort for navneendring fra erfaringskonsulent til erfaringsformidler , i utvalgets evaluering.

Utvalget har ikke tatt stilling til aldersgrense for oppdrag, men heller vektlagt at historie og erfaring fra barnevernet må inneha en viss avstand slik at vedkommende kan skille mellom å være representant for LFB på gruppenivå, og egen historie – samt hvordan denne kan brukes, i tillegg til at en viss avstand er nødvendig for selvivaretagelse og grensesetting.

Når det gjelder honorering foreslår utvalget å følge statens satser for utvalgsgodtgjørelse, som justeres årlig i henhold til økonomisk vekst i samfunnet, satsen for 2025 ligger på 573,- kroner per time.

Utvalget mener at det kan være positivt om alle som måtte ønske det kan bli mer inkludert i det politiske arbeidet LFB driver med, selv om man ikke blir en erfaringsformidler. Dette kan gjøres ved at erfaringssamlingen blir delvis åpen for alle. En annen måte å få medlemmer mer oppdatert og engasjert i hva som rører seg i barnevernsfeltet er en epostliste man kan melde seg på for å få oppdatert informasjon, men også invitasjon til digitale workshops hvis det er viktige høringsinnspill LFB jobber med.

Utvalget vil konkludere med at eierskap til kursene er viktig, og at disse speiler organisasjonen som er av, med og for nåværende og tidligere barnevernsbarn. Det bør synliggjøres at det er medlemmene som sitter på mye kunnskap, erfaring og kompetanse. Utvalget bemerker tilbakemeldinger fra medlemmer som har vært på kurs der det har blitt innhentet eksterne forelesere til å avholde workshop, noe som ikke var like vellykket som ved bruk av interne krefter. Forståelse for organisasjonen og medlemmenes erfaringer vurderes som essensielt.

Utvalget mener at det er viktig og ikke glemme hvem LFB er og at dette gjenspeiles hele veien i alle samlinger og kurs. Det vil skape eierskap og økt kunnskap om organisasjonen, samt bevissthet om signaler som sendes ut eksternt og internt.

På vegne av arbeidsgruppen for evaluering av erfaringskonsulent ordningen i LFB
2024- 2025.

Paul-Andre Blestrud, Erfaringskonsulent

Anja Pedersen, Erfaringskonsulent

Charlotte Isaksen, Styremedlem

Katrine Dinardi, Styremedlem

Nina Sehested, Styremedlem

Shimron Mohd, Administrasjonen

Vedlegg 1: Resultater fra undersøkelse: medlemmer i LFB

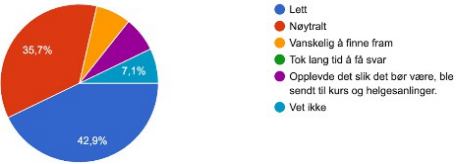
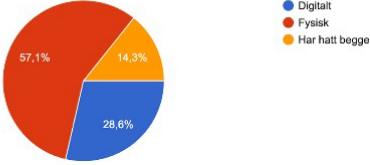
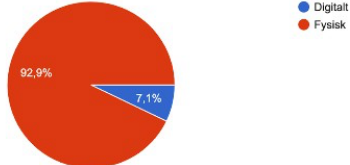
Basert på 27 stk

<p>Vet du hva en erfaringskonsulent(EK) i LFB er?</p>	<p>18: Ja 5: Vet ikke 4: Nei</p>
<p>Har du/har hatt et ønske om å bli erfaringskonsulent i LFB?</p> <p><i>gjerne utdyp hvorfor/hvorfor ikke</i></p>	<p>Noen er usikre på hva EK egentlig er og opplever lite informasjon.</p> <p>Mange uttrykker et ønske om å bidra med sin erfaring og kunnskap de ønsker å dele og selv være i et miljø hvor de kan få/gi støtte til hverandre. Det nevnes at de venter på muligheten til å sende søknad eller bli spurt.</p> <p>De som ikke ønsker dette viser til å være for redd og sjenert, ikke ha nok kunnskap om hva det er eller ikke har kapasitet.</p>
<p><i>Hvis du svarte nei på forrige spørsmål, er dette siste spørsmål</i></p> <p>Hva ønsker du som medlem å være med på framover?</p>	<p>Fellesskap og arrangementer. Delta og bidra på den politiske plattformen.</p> <p>Støtte og hjelpe brukere, få oppdateringer og informasjon via mail, delta i alt sosialt, politisk arbeid</p>
<p>Hvilke forventninger har du til kurs vi lager for våre erfaringskonsulenter?</p>	<p>Informasjon (inkludert ny og oppdatert informasjon), kunnskap, opplæring, trygt miljø og at det blir et sosialt nettverk.</p> <p>At kursene i seg selv er ryddige, oversiktlige, tilrettelagt med pauser, forståelig språk, interessant.</p> <p>Samarbeid slik at medlemmenes stemme og erfaring blir hørt.</p> <p>En mener hen er for gammel, kanskje noe verdt å påpeke at man ikke er?</p>
<p>Hva ønsker du å ha lært etter du har gjennomført et kurs?</p>	<p>Bli bedre kjent med LFB og hvordan representere LFB som en organisasjon. Få opplæring og kunnskap om hvordan det er å være en EK.</p>

<p>Hva skal til for at du skal føle deg komfortabel under kursene?</p>	<p>Trygt miljø hvor man blir kjent med flere i lignende situasjon.</p> <p>At man kanskje deler kursene i grupper basert på typen oppdrag man er interessert i.</p> <p>Mulighet for ulike pauser med variert innhold (sang, musikk) for å lette på stemningen dersom de blir mye og dystert.</p> <p>Blir trygg i egen rolle, lære opp retorikk. Mange er dog usikre på dette spørsmålet. At man har mindre grupper</p>
<p>Hva skal til for at du skal føle deg selvsikker i din rolle som erfaringskonsulent?</p>	<p>Bli inkludert som en EK, et tilgjengelig støtteapparat, opplæring, kurs og veiledning hele veien.</p>
<p>Hvilke oppgaver ønsker du å være med å utføre som erfaringskonsulent? (Hva ønsker du å bidra til? Her kan du tenke utenfor boksen og svare akkurat det du ønsker å være med på uavhengig om det gjøres fra før av eller ikke)</p>	<p>Tverrfaglig samarbeid med andre organisasjoner, foredrag, kurs og konferanser, panelsamtaler og referansegrupper rettet mot ulike utdannelser, institusjoner og politikere. At vi reiser mer til ulike institusjoner, møter ansatte og treffer ulike ungdommer under tiltak av bv.</p> <p>Bidra til å spre kunnskap om LFB og gjøre forebyggende arbeid ifht fordommer mot bv. Støtte og bidra i oppfølging av ettervern.</p>

Vedlegg 2: Resultater fra undersøkelse: EK

Basert på 14 stk

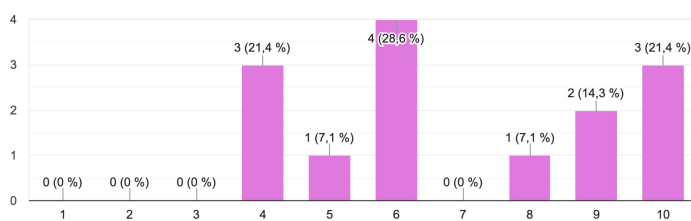
<p>Når ble du EK i LFB?</p>	
<p>Hvordan opplevde du prosessen med å bli EK?</p> <p>Hvordan opplevde du prosessen med å bli EK? 14 svar</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Lett ● Nøytralt ● Vanskelig å finne fram ● Tok lang tid å få svar ● Opplevde det slik det bør være, ble sendt til kurs og helgesanlinger. ● Vet ikke 	<p>Lett: 42.9% Nøytralt: 35.7%</p> <p>Vet ikke: 7.1%</p> <p>Opplevde det slik det bør være 7.1%</p> <p>Tok lang tid å få svar: 7.1 %</p>
<p>Hvor mange EK-kurs har du deltatt på?</p>	<p>1:7 2:3 3+:4</p>
<p>Fikk du digital eller fysisk opplæring?</p> <p>Fikk du digital eller fysisk opplæring? 14 svar</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Digitalt ● Fysisk ● Har hatt begge 	<p>Digital 57.1% Fysisk 28.6% begge: 14.3%</p>
<p>Hvis du kunne velge mellom digital eller fysisk opplæring?</p> <p>Hvis du kunne valgt av digital eller fysisk opplæring? 14 svar</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Digitalt ● Fysisk 	<p>Fysisk 92.9 % Digital 7,1 %</p>

I hvilken grad opplevde du at opplæringen hjalp deg å bli bedre kjent med LFB?

4:3
5:1
6:4
8:1
9:2
10:3

... opplevde du at opplæringen hjalp deg å bli bedre kjent med LFB?

14 svar

I hvilken grad ble du nok kjent med og trygg på gruppen du tok kurs med?

3:1

4:2

6:2

7:2

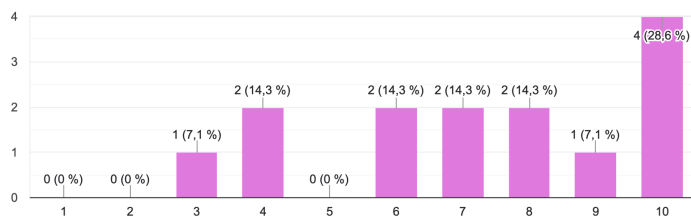
8:1

9:1

10:4

... ble du nok kjent med og trygg på gruppen du tok kurs med?

14 svar

I hvilken grad ble du nok kjent med og trygg på kursleder?

4:2

5:2

6:3

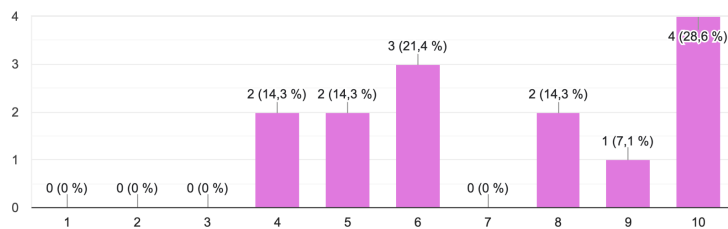
8:2

9:1

10:4

... ble du nok kjent med og trygg på kursleder?

14 svar

I hvilken grad ga opplæringen deg nok faglig kunnskap?

7:1

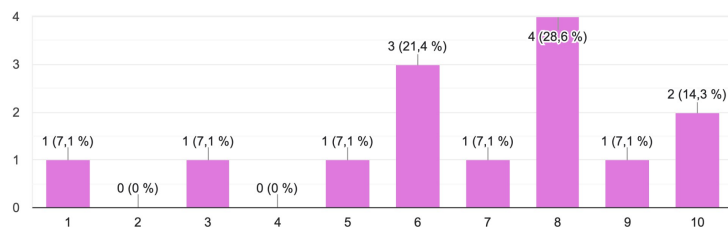
(hjulpet deg å forstå barnevernssystemet i dag)

3:1

6:2

... ga opplæringen deg nok faglig kunnskap? (hjulpet deg å forstå barnevernssystemet i dag)

14 svar

7:1

8:2

10:2

<p>I hvilken grad følte du deg klar for å ta oppdrag etter opplæringen?</p> <p>... følte du deg klar for å ta oppdrag etter opplæringen? 14 svar</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rating</th> <th>Count</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>0</td><td>0%</td></tr> <tr><td>2</td><td>0</td><td>0%</td></tr> <tr><td>3</td><td>1</td><td>7,1%</td></tr> <tr><td>4</td><td>1</td><td>7,1%</td></tr> <tr><td>5</td><td>1</td><td>7,1%</td></tr> <tr><td>6</td><td>2</td><td>14,3%</td></tr> <tr><td>7</td><td>0</td><td>0%</td></tr> <tr><td>8</td><td>2</td><td>14,3%</td></tr> <tr><td>9</td><td>2</td><td>14,3%</td></tr> <tr><td>10</td><td>5</td><td>35,7%</td></tr> </tbody> </table>	Rating	Count	Percentage	1	0	0%	2	0	0%	3	1	7,1%	4	1	7,1%	5	1	7,1%	6	2	14,3%	7	0	0%	8	2	14,3%	9	2	14,3%	10	5	35,7%	<p>3:1 4:1 5:1 6:2 8:2 9:2 10:5</p>
Rating	Count	Percentage																																
1	0	0%																																
2	0	0%																																
3	1	7,1%																																
4	1	7,1%																																
5	1	7,1%																																
6	2	14,3%																																
7	0	0%																																
8	2	14,3%																																
9	2	14,3%																																
10	5	35,7%																																
<p>Ca. hvor mange oppdrag har du fått tilbud om?</p>	<p>Ingen: 3 Noen få: 3 5-10: 3 10-20: 1 20+: 4</p>																																	
<p>I hvilken grad følte du deg nok forberedt før oppdrag? (fikk du god nok informasjon på forhånd)</p> <p>I hvilken grad følte du deg nok forberedt før oppdrag? (fikk du god nok informasjon på forhånd) 14 svar</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rating</th> <th>Count</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>0</td><td>0%</td></tr> <tr><td>2</td><td>0</td><td>0%</td></tr> <tr><td>3</td><td>1</td><td>7,1%</td></tr> <tr><td>4</td><td>3</td><td>21,4%</td></tr> <tr><td>5</td><td>0</td><td>0%</td></tr> <tr><td>6</td><td>2</td><td>14,3%</td></tr> <tr><td>7</td><td>3</td><td>21,4%</td></tr> <tr><td>8</td><td>2</td><td>14,3%</td></tr> <tr><td>9</td><td>2</td><td>14,3%</td></tr> <tr><td>10</td><td>1</td><td>7,1%</td></tr> </tbody> </table>	Rating	Count	Percentage	1	0	0%	2	0	0%	3	1	7,1%	4	3	21,4%	5	0	0%	6	2	14,3%	7	3	21,4%	8	2	14,3%	9	2	14,3%	10	1	7,1%	<p>3: 1 4: 3 6: 2 7: 3 8: 2 9: 2 10: 1</p>
Rating	Count	Percentage																																
1	0	0%																																
2	0	0%																																
3	1	7,1%																																
4	3	21,4%																																
5	0	0%																																
6	2	14,3%																																
7	3	21,4%																																
8	2	14,3%																																
9	2	14,3%																																
10	1	7,1%																																
<p>Hvor ofte bruker du politisk plattform når du utfører oppdrag?</p>	<p>Aldri: 4 Ofte: 6 Nesten hver gang: 6</p>																																	
<p>Hvor godt følte du at du ble fulgt opp i etterkant av oppdrag?</p> <p>Hvor godt følte du at du ble fulgt opp i etterkant av oppdrag? 14 svar</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rating</th> <th>Count</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>6</td><td>42,9%</td></tr> <tr><td>2</td><td>2</td><td>14,3%</td></tr> <tr><td>3</td><td>3</td><td>21,4%</td></tr> <tr><td>4</td><td>1</td><td>7,1%</td></tr> <tr><td>5</td><td>2</td><td>14,3%</td></tr> </tbody> </table>	Rating	Count	Percentage	1	6	42,9%	2	2	14,3%	3	3	21,4%	4	1	7,1%	5	2	14,3%	<p>1: 6 2: 2 3: 3 4: 1 5: 2</p>															
Rating	Count	Percentage																																
1	6	42,9%																																
2	2	14,3%																																
3	3	21,4%																																
4	1	7,1%																																
5	2	14,3%																																

Opplevde du at ønskene dine om foretrukne oppdrag ble tatt hensyn til?

Ja: 6
Noen ganger: 4
Nei: 1
Aldri hatt
eller blitt
spurt: 1
Varierende
grad: 1